

LISTEK.

»Slovenska Beseda«. »Matica Slovenska« razpošilja nastopno vabilo: Matice Slovenske odbor je sklenil izdajati znanstven list »Slovenska Beseda«, kateremu naj bi bil glavni namen pospeševati razvoj našega književnega jezika ter določiti in utrditi njegov pravopis.

Slovenska književnost zadnjih let nam kaže pri raznih pisateljih v pisavi vedno večjo različnost, celó znanstvene preiskave so izvedle različne zaključke. Ta pravopisna nedostatnost dela velike težave pisateljem samim, še večjo pa učiteljem ljudskih in srednjih šol. Da bi se pa v tem oziru dosegla jedinstvo, povabila bode »Slovenska Beseda« vse slovenske jezikoslovce k skupnemu delovanju, da bi z znanstvenimi razpravami in z mirno kritiko sedanje pisave določili prave oblike, odločno pa izpodbijali krive nazore; marsikaj se bode dalo le s samim porazumljenjem uvesti.

Razpravljala se bodo torej v »Slovenski Besedi« vsa vprašanja, tičoča se slovenske slovnice, katera še niso dognana ali še ne dosti razjasnjena; pri tem se bode določilo, koliko se je ozirati na etimologijo, koliko na zgodovinski razvoj in koliko na fonetiko sedanjega živega jezika. List bode pač odmenjen slovenskemu jezikoslovju sploh, vendar le v toliki meri, kolikor je potreba za rečeni namen. Vse dognane stvari se bodo zbirale, in kadar se bode na podlagi teh beležkov mogla izdati slovenska pravopisna knjižica, tedaj bode »Slovenska Beseda« završila svojo glavno nalogo.

»Slovenska Beseda« bode nadalje pospeševala pravilni razvoj slovenskega besedja v slovarskem oziru in si torej prizadevala k temu pripomoči, da se natančno določijo pomeni besedam, kjer se kaže razlika v rabi, da se bode strokovno nazivoslovje (terminologija) razvijalo po svojstvu in pravilih slovenskega jezika, in da se bode jezik bogatil iz nikakor še ne povse razkritih zakladov národnega govora; v ta namen bode list tudi prinašal iz raznih krajev zbirke takih besed, ki so ali sploh manj znane, ali imajo v različnih krajih različni pomen.

Najpripravnejši bodo v obče kratki spisi, ki se bodo držali omenjenih mej, sprejemale se bodo pa tudi kritike vseh slovenskih knjig z ozirom na njih jezik.

Vse to se bode zgolj stvarno razpravljalo; mirni in stvarni polemiki, katera vodi polagoma k spoznanju resnice, bode »Slovenska Beseda« na razpolaganje; a izključeno iz nje bode vse strastno in osebno napadanje in pikanje, za kar jamči uredništvo, kateremu je gledé tega pridržana pravica, da popravi in zavrže vse, kar bi se ne ujemalo s tem načelom.

Časopisa bode vsako leto na svetlo prišlo blizu dvanajst pól v nedoločenih obrokih, približno jedna pola vsak mesec.

To podjetje je pa le tedaj mogoče izvesti, ako se pridobi dovolj sotrudnikov, ki bi list podpirali z rednimi spisi. Odbor Matice Slovenske torej Vas, blagorodni gospod, uljudno prosi, da mu obljubite svoje sodelovanje ter v kratkem o tej stvari poročite in izjavite, se li s tem programom skladate ali, če ne, kaj bi radi pridejali, kaj popravili ali zavrgli.

Urednik listu bode gimn. prof. *A. Bartel v Ljubljani*, kojemu naj se dotični dopisi pošiljajo.

V Ljubljani, dné 25. aprila 1890.

Odbor Matice Slovenske.

Ravnikarjeva slavnost. Odbor »Pisateljskega podpornega društva« je sklenil letošnje poletje vzdati spominsko ploščo pokojnemu tržaškemu škofu Matevžu Ravnikarju

na njegovem rojstvenem dōmu na *Vačah*. Do sedaj je določen za to slavnost, pri kateri bodo sodelovali mnogi sorodniki slavnega pokojnika, 13. dan malega srpana t. l. Pel bode pri odkritji litijsko-šmartinski pevski zbor, slavnostni govor bode govoril g. notar *Svelec*, a sodelovala bodo tudi druga národna društva iz bližine. Pričakuje se mnogo udeležencev iz vseh krajev naše domovine.

Slovanske študije v Italiji napredujejo očitvidno. Poročali smo že v svojem listu, kakó se italijanski romanopisec in kritik, prof. *Domenik Ciampoli* v Kataniji, zanima za vsak literarni pojav med Slovani. Nedavno je začel izdajati poseben literaren list pod naslovom »*Rassegna della letteratura italiana e straniera*« (Izvestja ob italijanski in inozemski literaturi). Ta list je uredovan razumno, trezno in z dobrim ukusom. Do sedaj je prinesel razprave o novejših in sočasnih ruskih pisateljih, dalje o epiki srbsko-hrvaški. Kot vzgleda ima prestave ruskih, poljskih in srbsko-hrvaških pesnikov. Zlasti obširno govori o novejši ruski literaturi in svojo razpravo o sočasnih ruskih pisateljih sklepa s temi besedami: »Upajmo, da se bodo ruska in druge slovanske literature skoro bolje spoznale v naši zemlji, da se povečajo simpatije med nami in med tem omikanim, dobrim in plemenitim národom.«

Zgodovina Cerkljanske fare. Spisal *Ivan Lavrenčič*, kapelan cerkljanski, založil *A. Golobič*, župnik cerkljanski, tiskala »*Katoliška tiskarna*« v Ljubljani 1890., 8, 158 str. Cena nevezanemu izvodu 90 kr., trdo vezanemu 1 gld. Ta najnovejši plod raziskavanj na našem domačem zgodovinskem polji je izšel kot IX. zvezek »*Zgodovine fará ljubljanske škofije*«, katero že več let sem izdaja znani slovenski zgodovinar in sedanji deželni arhivar *A. Koblar*, ki je poleg spretnega g. pisatelja gotovo k temu pripomogel, da je ta knjiga na svetlo prišla v takó strogo znanstveni obliki. Kakor so bili vsi poprejšnji zvezki tega zbornika vzprejeti s pohvalo, takó zasluđuje tudi najnovejši popolno priznanje tudi stroge kritike. V tej knjigi so porabljeni vsi do sedaj znani viri (tiskani in rokopisni) glédé cerkljanske fare in celó oddaljeni notarijatski arhiv v Vidmu je bil v to svrho pregledan in sicer ne brez uspeha. Tvarina je strogo znanstveno razdeljena in zadosti obširno predelana, pisava je zanimiva in jezik prav lep. Pohvaliti moramo gospoda pisatelja tudi zató, da se je povsod oziral na národovo mišljenje in pripovedovanje ter da je vzprejel mnogo zanimivih pripovedek o posameznih krajih cerkljanske fare. Prav važno bi bilo, ko bi se moglo dokazati, kar piše *Occioni Bonaffons* (»*Bibliografia storica friulana*« pg. 110), da se je znani srednjenemški pesnik *Thomasin von Zerklare* (Tomasino da Circlaria) l. 1185. porodil v Cerkljah! — Zeló poučno knjigo, ki ima med drugim tudi mnogo važnih životopisnih podatkov, prav toplo priporočamo slovenskemu razumništvu, katero mora od vsega srca hvaležno biti trudoljubivemu pisatelju, da je s to lepo knjigo obogatil naše slovstvo.

O tej priliki opozarjamo svoje bralce, da neumorni gosp. A. Koblar izdaje že od lanskega leta »*Zgodovinski zbornik*«, ki izhaja vsak mesec kot priloga tukajšnjega »*Diöcesanblatta*« v slovenskem jeziku. Ta malo komu znani list prinaša izvirne listine, tičoče se cerkvene zgodovine Kranjske, in primerne razprave o cerkvenih starinah. Strokovnjakom je ta list neobhodno potreben, zató jim bodi toplo priporočen.

† **Ivan Fiamin.** Dné 25. malega travna umrl je opat sv. Jakopa od Palum in župnik v Reki *Ivan Fiamin*. Pokojnik, porojen Istran, pridobil si je s svojimi pre vodi na hrvaškem književnem polji mnogo zaslug in lep spomin med književniki. Nekdanji učenec Kurelčev je nasledoval nekoliko njegov način pisanja. Napisal je: „Radnja čovjeku dužnost i blagodat“; in preložil: Cantuova dva spisa: „*Mladić upućen na do brotu, nauk i rad*“, „*Poštenjak iliti pravice i dužnosti*“, — „*Dva govora otca Bourdaloua*“, „*Dobro i zlo*“ od Montegazza, „*Kršćanske molitve*“ od N. Tommasea, „*Zgode*

Telemaka“ od Fénelona (izdala matica hrv.), „Ksantipa“ od Littrowa, in „Kaja Krispa o Katilininoj uroti“. —

Pokojnik je bil vzoren duhovnik in domoljub. Zapustil je med drugimi društvu sv. Jeronima in Matici hrvaški po 1000 gld.; jugoslavenski akademiji in za medicinsko fakulteto v Zagrebu po 500 gld.

Bodi mu blag spomin!

V. —

Baraga svoji sestri. G. Fr. Drenik v Ljubljani hrani zanimiv droben spominski list, katerega je znani misijonar in poznejši škof amerikanski, rojak naš *Friederik Baraga* izročil svoji sestri, ki je nekaj časa živela pri njem med severo-amerikanskimi Indijanci, pozneje pa se vrnila v Evropo. Svojeročna pisava je lepa in karakteristična in listek je napisan v vseh jezikih, katere je Baraga govoril: v slovenskem, nemškem, latinskem, francoskem, italijanskem, angleškem in indijanskem jeziku. Slóve pa takó:

»Meine Wünsche bei der Abreise meiner geliebten Schwester *Antonia*.

Angel Boshji naj te vedno spremlja,
Wie verlasse Dich des Himmels Schutz,
Tuta sis et salva in aeternum,
Observez toujours la loi de Dieu,
Nuovo sempre sia il Vostro zelo
Imitate the Saviour's holy lif
Angwamisin mino bimadisin.

Mission zum hl. Joseph in N. Amerika im Juli 1839.

Dein Dich ewig liebender Bruder

Friederich Baraga m. pr.◄

Pečnikovo predavanje. V Muzejskem društvu je poročal dné 3. vélikega travna g. *Jernej Pečnik* s Krškega v slovenskem jeziku o svojih prazgodovinskih in rimskih razkopavanjih po Kranjskem. Poudarjal je, da ne bode učeno in sistematično govoril, ker se arheologije ni učil iz knjig, ampak iz praktične izkušnje; zató bode jedino to povedal, kar je sam videl in sam našel. Pred sedmimi leti je začel razkopavati na *Drnovem*, tam kjer je stalo rimsko mesto *Nevidodunum*, ali takrat še ni imel nikakeršne izkušnje in ni znal starin po dóbah razločevati. Pozneje je prepotoval vse Kranjsko, del Primorskega, Hrvaškega in Štajerskega in se je prepričal, da je po slovenskih deželah živelo jedno ter isto mogočno ljudstvo, bodisi že keltskega ali slovanskega plemena. Zlasti je vsa *Krška* dolina, od izvira reke, pa do nje izliva, prepolna prazgodovinskih selišč. Najprej so ljudje stanovali po jamah ali pečinah, katerih je vse polno okolo Trébnjega, Krke, Zagradca, Žužemperka, Mirne Peči i. t. d. Navadno so pečine pri vhodu z močnimi zidovi zavarovane, v njih pa se nahaja polno pepela, oglja in drugih prazgodovinskih ostankov. Pozneje so si stavili ljudje z nasipi opásana gradišča. Skoro na vsakem griči po Dolenjskem se nahaja táko gradišče, ki je imelo navadno po dva vhoda: jednega na severu, drugega na jugu. Pri vhodih so nasipi vedno zeló trdni in visoki. Lepo táko gradišče se vidi pri *Koritih* blizu *Dobrnič*, ki ima tisoč korakov v obsegu. Še večje gradišče je pri vási *Maškovec* blizu Dvora, ki je obsezalo najmenj 2000 korakov. Velike naselbine so bile dalje v *Podzemlji*, na *Križnem Vrh*u pri Mokronogu (tam so se našli samó takšni uháni in take igle, kakeršnih ni na Vačah), pri *Vélikem Korenu* južno od Krke (tu je bilo zeló imenitno gradišče), na *Sv. Magdalen*i blizu Šmárijia in pri *Javorji*, kjer se nahajajo grobje popolnoma v pesku zadelani, da se od zunaj nič ne vidijo. Ravno taki grobje so v *Strahovlji* pri Zagorji. Južno od *Sv. Petra* na *Krasi* se nahaja 16 prazgodovinskih selišč, med katerimi sta najvažnejši *Šilertabor* (ostanki sežganega žita) in *Zemon* (morda stari Terpo?), kamor so se naselili prebivalci

iz previsokega gradišča na hribu Sv. Ahcà. Velikanska trdnjava je bila na hribu *Ulaka* blizu Starega Trga pri Loži. Tu se je našlo posebno mnogo „kolačev“, na katerih so lončene posode „pletli“. Morda je tam stalo japonsko stolno mesto *Metullum*, ker pri vasi Metlje ni nikakega sledu o stari naselbini. Tudi pri *Sv. Katarini* jugovzhodno od Jelšan (v Istri) je bilo znamenito prazgodovinsko selišče.

Po vseh teh gradiščih se nahaja premnogo lončenih čepinj, fibul, zapestnic, odic, koralnih jágod, vrtálek ali vreténc za presti i. t. d. Po nekaterih krajih je vse polno železne pelne (žlindre), zlasti pri Dobrničah in Dvoru, kar spričuje, da je bilo po Dolenjskem mnogo kovačev.

Mrliče svoje so pokopavali ljudje tiste dóbe navadno pod gomile, katerih je po Kranjskem vse polno. Moški imajo navadno ob stráni sulico in sekiro, ženske pa, ki so posebej pokopane, razne nakrasnne. V nekaterih gomilah se ničesar ne najde, po nekaterih zeló velikih pa le debela plast pepela. Če je več gomil skupaj, tedaj imajo večje gotovo mnogo starin v sebi, ker so zagrebali bogatine posebej in siromake zopet posebej. Pod neko gomilo se je našlo 220 ogródij. Posebno velike gomile so pri Podzemlji; v njih so se našle zeló lepe zapestnice. Pri Knežaku je blizu 300 gomil in prav mnogo tudi pri drugih notranjskih gradiščih. Gomile se nahajajo navadno na višinah, samó pri Krški Vasi ležé na ravnini. Iz okolice te vasi so vozili mrliče tudi čez Savo na Štajersko stran pokopavat. Poleg celih ogródij se nahajajo tudi grobje sežganih mrličev: moške so navadno cele pokopavali, ženske pa sežigali. Po nekaterih krajih (kakor pri Mokronogu) so le jeden del trupla (glavo ali noge) sežgali, drugo so pa celo zakopali.

Iz poznejše latenske (galske) dóbe nahajamo le sežgane mrliče. Nakrasnne te dóbe so mnogo lepše, nego rimske. Ljudstvo se pa ni nič izpremenilo, imelo je ista selišča in ista bivališča, kakor v prejšnji dóbi, le v omiki je bilo bolj napredovalo in se poprijelo »nove mode«.

Ta dóba je le malo časa trajala in nastopila je potem dóba rimska. Na vseh notranjskih gradiščih so začeli ljudje za Rimljanov hiše zidati in se z zidovjem ográjati, na Dolenjskem se pa to le redko nahaja. Vender je to zidovje različno od rimljanskega in to dokazuje, da so ljudje tudi pod Rimljani živeli dalje po svojih šegah. Še celó rimskega denarja niso potrebovali, ker se ta po gradiščih nikjer ne nahaja, razven v Štmihelu pod Nánosom. Velika naselbina za Rimljanov je bila pri Sv. Lovrenci blizu Polhovega Gradca (morda so se bili prebivalci Nauporta tja góri pomeknili)? Na Solučni gorici pri Igu se ne nahaja nič rimskih zidin, torej ni mogel tam stati rimski vojaški tabor *Emona*. Rimska cesta je vodila mimo Setičine (kjer je bilo tudi veliko prazgodovinsko, a še ne razkopano grobišče) proti Trébnjemu. Tu je stal »*Praetorium Latobiorum*« in v njem sta bivali X. in XIV. legija. Civilnih prebivalcev tu ni bilo. Dalje so se našli rimski grobje pri Koritih, Dvoru in Št. Lovrenci. Največ pa je rimskih ostankov na Đrnovem. Tu je našel Pečnik že nad 3000 grobov, večinoma sežganih mrličev, samó celih ogródij okolo 500. Najlepši so žgalni grobje iz I. stoletja, ki hranijo v sebi krasne zdele in fibule (do 17 *cm* dolge). Ostanki mrličev iz II. stoletja so shranjeni brez pepela v lončenih zárah pod debelimi ploščami. Iz III. stoletja imamo slikane grobne kapelice (katerih kalupe je Pečnik pokazal) in iz IV. stoletja cela ogródja. Mesto je propalo okolo l. 390., ker se iz poznejše dóbe ne nahajajo več rimski novci. K mestu so držale tri ceste: emonska od zahoda, crucijska (iz Grobelj pri Št. Jerneji) od jugozahoda, in siscijska od jugovzhoda. Vodovod je bil napeljan 8 *km* daleč izpod zaselka Izvir pod Gorjanci. Zanimivi so zlasti ostanki rimskih toplíc na Đrnovem, pri Málnicah (tja góri so se bili bržkone pomeknili prebivalci Nevioduna), pri Čateži, na

šentlorenški góri pri Krškem i. t. d. Visoko góri na Gorjancih na »Zagorevnem kámenu« se nahajajo rimska poslopja, ki imajo pod hšnim pločnikom mrliče pokopane. V Smarati pri Loži se nahajajo rimski grobje, ki imajo po dva ali po tri na zobéh ležeče mrliče v sebi. Plošče so od nabrežinskega kamena in imajo nadpis (z barbar-skimi imeni) na spodnji strani. — Preprosto, toda zanimivo predavanje so poslušalci glasno odobraval.

O rokopisni zapuščini Davorina Trstenjaka. V slavnostni knjižici: »Davorin Trstenjak, slovenski pisatelj« 1887. čita se na str. 13, 14: „Razven . . . tiskom priobčenih proizvodov književnih ima Trstenjak še mnogo raznih rokopisov . . . Upajmo, da se . . . gradivu kakor tako pripravi pot do občinstva . . .“

Dobivši končno v roke Dav. Trstenjaka književno zapuščino — ki je po oporoki pokojnikovi sedaj svojina prof. dr. *Ž. Sketa* — pregledal sem vse njegove rokopise, prebral jih na skupine in vsaj v glavnem tudi prečital ter morem in smem p. n. občinstvu slovenskemu podati naslednje izvestje.

V Trstenjakovi rokopisni zapuščini so najprej spomina vredne njegove do sedaj zvečine nepoznane pesmi slovenske, „ilirske“ in nemške, o katerih se nekaj pač omenja tudi v „Lj. Zvonu“ X. 168, 169. O teh pesmih je Trstenjaku pisal Iv. Macun v zasebnem pismu dné 6. prosinca l. 1882.: „Kaj je s Tvojimi ilirskimi itd. pesmami, ki si se . . . grozil, da boš je na svetlo dal? Ali čakaš, da se celo raztepejo in zgubijo, in tudi ostarijo? Ti imaš slovenskih in „ilirskih“ izvrstnih; spominjaj se Jablonskega, opata krakovskega, ki je novejšega časa najizvrstnejši česki celo erotični lirik.“ — Te pesmi Trstenjakove so malone vse iz njega dijaške dóbe, poimenoma od leta 1837. do 1840., toda neurejene. Pisane so ponajveč na preprostih listih in lističih, nekoliko tudi v drobnih zvezkih zbrane, nekatere na čisto in dogotovljeno, a zvečine le v načrtu; mnogo njih je še nedovršenih, nekaj samó odlomkov, več pobeleženo tudi s svinčnikom, tu in tam že težko čitljivo, časih jedva umevno. Vrsti so lirske in epske; a predmet jim je „ljubav“, nje radost in žalost, pa priroda, prijateljstvo, domovina, junaštvo, zgodovina . . . ter se takó med temi izdelki nahajajo razven pesmij ljubavnih tudi elegije, ode, gazele, epigrami, idile, godovnice, poslanice, domovinke, povesti, legende, balade, romance i. t. d.; med slovenskimi je zajedno nekoliko nabožnih. Po zunanji obliki je zlasti mnogo sonetov. Nemške so nekaj prevodi iz slovenščine in „ilirščine“, nekaj pa izvirne. Vseh teh pesmij, celot in kosov, na število je po priliki: slovenskih nad sto in „ilirskih“ do kakih tristo. Vender, to je le majhen del, preostal od pesmij, kar jih je bil zložil Trstenjak dijak. Kajti sam pravi v svoji rokopisni latinski „Autobiografiji“, da je óne pesemske „eksercicije“ svoje dné 3. kimovca leta 1840 sežgal „ex impetu melancholiae“, ter bi bil sežgal vse, da ni prišel njega oče, rekši, da bode on popir bolje uporabil; pa tudi sicer že rokopis sam nam kaže te zbirke nepopolnost.

Zatem je v Trstenjakovi rokopisni zapuščini nekoliko njegovih propovedij, slovenskih predik in nemških ekshort. Slovenske té predike je govoril Trstenjak službujoč kapelan v letih 1845., 1846., 1847.; nemške ekshorte pak veroučitelj gimnazijski od leta 1851.—1861. Predike slovenske so te-le: Nedeljske: Adventne (štiri), Po Božiči, Pred Novim letom, Pred Razglaš. Gospod., I. II. V. Ned. po Razgl. Gosp., Na Septuagesimo (dve), Na Seksagesimo, I. II. III. V. v Postu, I. V. po Vel. noči, Binkoštno nedeljo, II. IV. IX. (tri). X. (dve) XII, XIII. XIV. XV (dve). XVI. XVIII. (dve). XIX. XX. (dve). XXII, XXIII. (dve). XXIV. (3. po Razgl. G.). XXVII. (6. po Razgl.) po Bink, Angelsko nedeljo, O Posvečev. cerkev (dve); potem za praznike in godove: Binkoštni ponedeljek, Veliki petek, Brezmad. Spočetje D. Marije, Praznik sv. Jožefa, Vseh Svetnikov (dve), God Sv. Janeza Krst., Sv. Marjete, Sv. Ursule in Sv. Ane; pa še o čí-

stoti nasprotni pregrehi in o zavisti in jezi (po jedna). Ali in koliko so té propovedi izvirne, tega sevéda sedaj ne morem določiti.

Dalje se nahajajo v Trstenjakovih rokopisih takozvana *Excerpta*, to so iz raznih starih in novejših pisateljev izpiski o mitologiji, filologiji, geografiji, historiji, etnografiji, in v obče arhéologiji. Vsega takšnega gradiva je 1 knjiga 4° do 90 listov, 15 sešitkov 4° po 22 listov in 2 zvezka fol. 23 in 12 listov popisanih. Tiče pa se ta tvarina Indov, Perzov, Feničanov, Egipčanov, Grkov, Rimljanov, Keltov, Gotov, Germanov, Slavjanov. Tolmač je dakako nemški. Te beležke so sevéda zapisane brez sestava in reda; nego vse je pomešano, kakor je pač zapisovalcu bilo prilike, začrtati sedaj to sedaj óno. Upotrebljeval pak je Trstenjak te beležke najbrž za svoje spise omenjenih vrstij — poleg še drugih podatkov pripošiljanih mu od raznih strani; in takó nam je umevno, odkod ima naš pisatelj toliko in takó raznovrstnega gradiva v svojih znanstvenih sestavkih, in kakó torej v njih navaja knjige, ki pa jih sam ni imel v svoji biblijoteki.

Poleg tega je v rokopisni zapuščini Trstenjakovi ostalo mnogo njegovih znanstvenih, slovenskih in nekaj nemških spisov, ki so pa tiskopisi. Ponajveč so to pač koncepti, pa tudi nekateri dogotovljeni sestavki za natisek, ter so predmeta zopet bajeslovnega, jezikoslovnega, zemljepisnega, zgodovinskega, rárodopisnega in podobnega starinoslovstva; nekaj pa še je iz leposlovja in raznega znanstva. No, ker je vse to, kakor rečeno, že tiskom objavljeno in nam je že znano — po „Novicah“, „Sl. Glasniku“, „Letopisih Matice Slovenske“, „Slovenskem Narodu“, „Zori“, „Vestniku“, „Kresu“. . . in v posebnih knjižicah: „Triglav“, „Weriand de Graz“, „Pannonica“ — zató nas stvar tukaj več ne zanima in tudi več nima vrednosti negoli ostalina rokopisna. — Pač pa so zanimivi hranjeni snimki ónih spomenikov, na katere se Trstenjak pozivlje v svojih člankih té vrsti. To so namreč risane podobe in nadpisi iz takoimenovane rimske dóbe, katere stariue je pisatelj dobival iz raznih krajev od raznih pošiljalcev, posuete največ z originalov ali s prosto roko ali po svetlopisih, nekaj pa jih je tudi iz Mucharjeve izdave. Največ teh snimkov je iz pokrajin nekdanjega Norika in stare Panonije, nekoliko pa tudi od polabskih Slavjanov. Iz južnih krajev so podobe in nadpisi (kolikor nam javljajo pristavljene opomnje) od Siska, Karlovca, Varaždina, Sabarije, od Gradske okolice, Maribora, Ptuja, Rogatca, Črešnjevca, od Konjic, Tinj, Stranic, Slov. Bistrice, od Celja, Žalca, Laškega, Sevnice, mnogo od Gosposvetskega polja in okolice, od Celovca in še od drugod. Kakor je znano iz priobčenih razprav, tolmačil je Trstenjak té spomenike v „rimskoslovenske“.

Končno je v Trstenjakovi ostalini še nekaj njegovih pisem, namenjenih raznim ljudem, po nekoliko samó zasnovanih, po nekoliko pa tudi dovršenih, katera pa je menda bil zopet prepisal na čisto za dotičnike. Navadno govori v njih o stvareh književnih in znanstvenih; takó n. pr. posebej ob oduošajih med „Kresom“ in „Lj. Zvonom“ i. dr. — In sicer se je ohranilo tudi precěj pisem (dopisov), ki jih je bil Trstenjak prejel od svojih znancev in prijateljev, osebnih in književnih, in to od Slovencev, Hrvatov in Nemcev.

(Konec prih.)

„Ljubljanski Zvon“

izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po jeden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 4 gld. 60 kr., pol leta 2 gld. 30., četrt leta 1 gld. 15 kr.

Za vse neavstrijske dežele po 5 gld. 60 kr. na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 40 kr.

Lastniki in založniki: **Fr. Levec** i. dr. — Izdajatelj in odgovorni urednik: **Fr. Levec**.
Uredništvo in upravnništvo v *Ljubljani*, v Medijatovi hiši na Dunajski cesti, 15.

Tiska »Narodna tiskarna« v Ljubljani.